

Invoer in de Europese Unie

INLEIDING

Dit document heeft de bedoeling u een overzicht te geven van de zaken die u dient uit te klaren vooraleer van start te gaan met een eerste internationale aankoop buiten de Europese Unie of voor het uitbouwen van een geregelde importactiviteit. Met andere woorden; u krijgt een overzicht van de belangrijkste aandachtspunten bij de opstart of uitbouw van importgerichte activiteiten.

Het spreekt voor zich dat iedere invoer verschillend is en dat er bijgevolg geen uniforme aanpak of handleiding kan opgesteld worden. Met deze checklist willen wij u wijzen op de verschillen tussen binnenlandse en buitenlandse handel op de meest voorkomende vlakken: betaling, positionering, administratie en documenten, transport, etc.

Omwille van de aard van deze publicatie kan slechts algemene informatie gegeven worden. Voor gedetailleerde informatie of informatie op maat kan u contact opnemen met UNIZO Internationaal, dat u in de mate van het mogelijke zelf zal helpen en waar nodig zal doorverwijzen naar experts ter zake.

INHOUDSTAFEL

Inleiding	1
Inhoudstafel	2
1. Uitvoer uit het land van oorsprong	3
2. Invoer in de Europese Unie en invoer in België	3
2.1. <u>Douane-Unie- T1 en T2 goederen</u>	3
2.2. <u>Het Enig Document en de TARIC code</u>	4
2.3. <u>TARIC Code</u>	4
2.4. <u>Douanerechten, invoerquota, invoervergunningen</u>	5
2.5. <u>Oorsprongscertificaten</u>	6
2.6. <u>Documenten bij import: factuur, paklijst,...</u>	8
2.7. <u>Transportdocumenten</u>	9
2.8. <u>Douaneregelingen</u>	10
3. Transport, logistiek en verzekering – Incoterms	11
4. BTW-regeling – BTW-aangifte – Intrastat	12
5. Productvereisten en veiligheidsvoorschriften	14
5.1. <u>Technische harmonisatie en CE</u>	14
5.2. <u>Algemene productveiligheid</u>	15
5.3. <u>Import van voedingsmiddelen</u>	16
5.4. <u>Diverse bijkomende voorschriften</u>	16
6. Contracten	17
7. Meest voorkomende betalingsmodaliteiten	18
7.1. <u>Overschrijving</u>	18
7.2. <u>Incasso-cheque</u>	18
7.3. <u>Financieel incasso</u>	18
7.4. <u>Documentair incasso</u>	19
7.5. <u>(Onherroepelijk) Documentair krediet</u>	20

1. Uitvoer uit het land van oorsprong

Voor het product uitgevoerd kan worden, moet worden nagegaan of er eventueel beperkingen van toepassing zijn die de vrije uitvoer uit het land van oorsprong kunnen belemmeren. Zo kunnen in bepaalde (zeldzame) gevallen beperkingen of andere maatregelen van toepassing zijn, zoals onder andere uitvoervergunningen, deviezenrekeningen, ... Normaal gezien zal de leverancier instaan voor het volbrengen van de nodige formaliteiten, maar bij twijfel of als u mogelijkheden voorziet kan u dit toch best even navragen om eventuele problemen te vermijden.

Indien nodig kan u hiervoor steeds inlichtingen inwinnen bij:

- De Belgische ambassade in het betrokken land
- De ambassade van het betrokken land te Brussel
- De missie van het betrokken land bij de Europese Gemeenschappen

(zie <http://www.diplomatie.be/nl/default.asp>)

- Flanders Investment and Trade, Dienst Reglementering , tel: 02/504.87.11 (www.fitagency.be)

2. Invoer in de Europese Unie en invoer in België

2.1. Douane-Unie- T1 en T2 goederen

Samen met de 24 andere lidstaten maakt België deel uit van de Europese douane-unie. Dat betekent dat er een gemeenschappelijk douanetarief – gelijke invoerrechten - voor de handel met derde landen en dat de goederen zullen ingeklaard worden op de plaats waar zij de Unie binnenkomen, en dat is niet noodzakelijk het land van bestemming. De invoer zal gebeuren volgens de regels van de Europese douane-unie. Eenmaal de invoerformaliteiten voldaan, zijn de goederen “in het vrije verkeer”, dan spreken we over communautaire of T2 goederen. (niet-communautaire goederen zijn T1-goederen: zij mogen niet vrij circuleren binnen de Unie, maar moeten steeds vergezeld zijn van douanedocumenten).

Naast het “in het vrije verkeer brengen” moeten de goederen ook “in het vrij verbruik” gebracht worden: dat betekent dat ook de BTW-rechten betaald werden. Die BTW-schuld kan voldaan worden door een daadwerkelijke betaling op het douanekantoor, of, indien de invoerder hiertoe een vergunning heeft, door een verleggingsregeling.

2.2. Het Enig Document en de TARIC code

Het Enig Document is het gemeenschappelijk Europees douanedocument dat sinds 1992 de nationale douanedocumenten vervangt. Dit document wordt gebruikt voor de aangifte ten uitvoer, voor douanevervoer of voor de invoeraangifte, dus voor alle transacties met of via landen die geen lid zijn van de EU.

Het Enig document bestaat uit meerdere exemplaren; volgens de transactie waarvoor het gebruikt wordt zullen verschillende exemplaren gebruikt worden. Het Enig Document is ingedeeld in verschillende vakken en bevat informatie over de aard van de goederen, de tariefindeling ervan, de classificatie van de transactie, enz. Voor de invoeraangifte gebruikt men de exemplaren 6, 7, 8 en het exemplaar B voor het Centrum voor Informatieverwerking (CIV) van de douane.

2.3. TARIC Code

De basis voor het geven en vinden van info aangaande douane en internationale handel is de douanetarief code of **TARIC-code**. Als u niet over de TARIC-code van uw goederen beschikt, dan kunt u via http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/dds/cgi-bin/tarchap?Lang=NL klikken op "TARIC goederenomschrijving" en dan telkens de meest geschikte omschrijving van het product invullen of aanklikken, tot u de volledige goederencode heeft) Onderaan de pagina kunt u dan telkens nagaan of er heffingen, beperkingen en invoerrechten van toepassing zijn. Uiteraard dient u de landen van oorsprong en bestemming aan te duiden.

Het is belangrijk dat u steeds de juiste douanetariefcode voor uw product hanteert, het gebruik van een onjuiste tariefindeling bij de uit/invoer van goederen kan, in sommige gevallen en bij ontdekking door de douaneadministratie, aanleiding geven tot het opleggen van boetes en/of achterstallige uitvoerrechten. Het is derhalve van belang om zekerheid te verkrijgen omtrent de juiste classificatie in deze Nomenclatuur. Voor sommige (eenvoudige) producten zal er weinig twijfel bestaan omtrent de toepasselijke tariefindeling, maar voor andere producten is een deskundig advies aan te raden. U kunt hiervoor te rade bij de verificatiedienst van uw plaatselijk douanekantoor.

Indien u daarentegen wil beschikken over een "bindende tariefinlichting" (in dat geval kan er geen discussie of twijfel meer bestaan), dan moet u schriftelijk contact opnemen met de Gewestelijke Directie van de douane. De Gewestelijke Directie bepaalt hierbij, na overleg op

Europees vlak, de toepasselijke tariefindeling. De douaneadministraties van de 15 lidstaten van de EU zijn vervolgens gehouden de op deze manier verstrekte informatie nadien ook te respecteren. Deze bindende tariefinlichting blijft 6 jaar geldig. Voor meer informatie over deze procedure: <http://treasury.fgov.be/interfdanl/bedrijven/bti/index.htm>

2.4. Douanerechten, invoerquota, invoervergunningen

Op bepaalde producten zullen bij import in de Unie douanerechten verschuldigd zijn. Voor sommige stelt Europa quantitative importbeperkingen in, invoerquota of invoercontingenten. Het kan ook mogelijk zijn dat er een invoervergunning nodig is of bepaalde extra douanedocumenten nodig zijn.

Ook dit kunt u opzoeken op één van de Europese douanedatabanken. U vindt de adressen hier: http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/dds/nl/home.htm

Voor bepaalde producten kan een **invoervergunning** noodzakelijk zijn. Het gaat hier om producten waarvoor door de Europese of Belgische overheid communautaire beperkingen of toezichtmaatregelen zijn ingesteld. Invoerders van textiel, staal, diamant, wapens en munitie, van bepaalde producten uit China en Vietnam en landen onder embargo vallen hier onder. Afhankelijk van het product en het land van oorsprong is de invoervergunning 4 of 6 maanden of 1 jaar geldig. De vergunning moet voorgelegd worden aan de douane om de goederen te kunnen invoeren. Voor producten die onderworpen zijn aan beperkingen is het aan te raden de invoervergunning aan te vragen voor het afsluiten van het contract. In bepaalde gevallen dient dit zelf het jaar voordien te gebeuren.

De aanvraag dient schriftelijk te gebeuren aan de hand van een aanvraagformulier dat u hier http://mineco.fgov.be/organization_market/product_licences/Form_E4_1.pdf kunt aanvragen (u vindt hier http://mineco.fgov.be/organization_market/product_licences/Form_E4_1_nl.pdf instructies voor het invullen ervan)

De verantwoordelijken voor de verschillende productgroepen vindt u hier:

Textiel; Aziatische landen m.u.v. Chine, Hong Kong en Taiwan

PEDE Andrea

City Atrium C, Vooruitgangstraat 50 1210 Brussel

tel : 02 277 69 52, Fax : 02 230 83 22 , E-mail : Andrea.Pede@mineco.fgov.be

Textiel; andere landen

VANHEMELRYCK Johan

City Atrium C, Vooruitgangstraat 50 1210 Brussel

tel : 02 277 66 85, Fax : 02 548 68 77 , E-mail : Johan.Vanhemelryck@mineco.fgov.beLandbouwproducten en embargo's

MALINGREZ Michel

Leuvenseweg 44 1000 Brussel

tel : 02 548 67 79, Fax : 02 548 68 77 , E-mail : Michel.Malingrez@mineco.fgov.beAndere producten

DE BONTRIDDER Johan

Leuvenseweg 44 1000 Brussel

tel : 02 548 64 69, Fax : 02 548 65 70 , E-mail : Johan.Debontridder@mineco.fgov.beDiamant

COOSEMANS Frieda

Theaterbuilding, Italiëlei 124 bus 71 (11e verdieping : E4) 2000 Antwerpen

tel : 03 206 94 72, Fax : 03 206 94 90 , E-mail : Frieda.Coosemans@mineco.fgov.be2.5. Oorsprongscertificaten

Bij de aangiften dienen bepaalde bijlagen te worden gevoegd die kunnen verschillen naar gelang van de hoedanigheid van de geadresseerde, de aard en de waarde van de goederen, hun oorsprong en herkomst, de beperkings- en controlemaatregelen waaraan zij onderworpen zijn, enz. Een veel gevraagde document is het oorsprongscertificaat.

De oorsprong van een product heeft betrekking op het land waar het vervaardigd is. Het is met andere woorden de nationaliteit van het product. Dit begrip is essentieel voor de douanetechnische behandeling van goederen die in de EU ingevoerd of vervaardigd worden of voor goederen die naar derde landen worden uitgevoerd.

We spreken over **niet-preferentiële oorsprong** als het gaat om het toepassen van quota (beperking op de invoer van bepaalde goederen), bij specifieke anti-dumpingmaatregelen (dumping is het op de markt brengen van producten tegen een lagere dan normale prijs, bijvoorbeeld door subsidies in het land van oorsprong) en bij de controle op de import van bepaalde textielproducten. Meer info over quota vindt u op http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/dds/nl/gothome.htm ; anti-dumpingmaatregelen worden steeds aangekondigd in het Europees publicatieblad.

We spreken ook over **preferentiële oorsprong**: de Europese Unie heeft met verschillende landen handelsovereenkomsten afgesloten, waarin gunstige invoerrechten voorzien zijn. Zo kan een Belgische exporteur er voor zorgen dat zijn klant buiten de Europese Unie in aanmerking komt voor een vermindering of vrijstelling van invoerrechten. De Exporteur dient onder meer het bewijs te leveren dat de goederen, die hij uitvoert, onder de regeling van de preferentiële oorsprong vallen. Dit bewijs is het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 (of een verklaring op factuur), dat met de uitgevoerde goederen meegezonden wordt. Het certificaat EUR.1 wordt afgegeven door de Administratie der Douane en Accijnzen (contact: luc.verhaeghe@minfin.fed.be).

De exporteur moet ook nagaan of hij wel voldoet aan de criteria, opgesomd in het protocol betreffende de definitie van het begrip "producten van oorsprong" en methoden van administratieve samenwerking.

De voornaamste landen die in aanmerking komen voor deze preferentiële tariefmaatregelen zijn :

de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA);

de associatieovereenkomsten met de Midden- en Oost-Europese landen ;

de landen van Afrika, de Caraïben en de Stille Zuidzee (ACS);

de Maghreblanden;

Zuid-Afrika

Mexico.

Het **certificaat van oorsprong** is een officieel administratief document dat het land van oorsprong van het product weergeeft. Dit document dient ook in tal van andere gevallen voorgelegd te worden, onder meer om de betaling van de uitgevoerde goederen te bekomen (in het kader van een documentair krediet).

De bepaling van het land van oorsprong is vrij eenvoudig, wanneer het product geheel en al in één land verkregen wordt. Hieronder vallen bijvoorbeeld land- en tuinbouwproducten.

Wanneer grondstoffen en/of onderdelen voor de vervaardiging van producten van oorsprong zijn uit twee of meer landen, kan dit problemen opleveren voor het bepalen van het land van oorsprong.

Daarom heeft de Europese Unie regels uitgewerkt, om de oorsprong van goederen te kunnen bepalen.

De artikelen 22 tot 26 van verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad van 12 oktober 1992 van het communautair douanewetboek (Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen L 302 van 19 oktober 1992).

De artikelen 35 tot 65 en de bijlagen 9 tot 13 van Verordening (EEG) nr. 2454/93 van de Commissie van 2 juli 1993 houdende vaststelling van enkele bepalingen ter uitvoering van verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad van 12 oktober 1992 van het communautair douanewetboek (Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen L 253 van 11 oktober 1993).

De certificaten van oorsprong worden in België afgegeven door instanties die door de Minister van Economische Zaken gemachtigd zijn, namelijk de Kamers van Koophandel en de Hoge Raad voor de Diamant.

Ook het EUR1 document (of de verklaring op factuur) functioneren zoals hoger vermeld als oorsprongsdocument. Voor de volledigheid melden we nog dat ook voor wie invoert uit ontwikkelingslanden kan genieten van het Algemeen Preferentiesysteem (APS); de oorsprong wordt in dit geval bewezen door het certificaat inzake goederenverkeer (FORM A)

2.6. Documenten bij import: factuur, paklijst,...

De **factuur** is een belangrijk document in de internationale handel. In de eerste plaats is het vanzelfsprekend een fiscaal document. In een internationale transactie zal ze echter nog een aantal andere functies vervullen:

Ze geldt ook als:

- referentiedocument voor de douane-aangifte
- basis voor de berekening van de verschuldigde invoerrechten en voor de wisselreglementering
- kan als contractdocument dienen
- kan soms als oorsprongsdocument dienen
- bewijs voor de rechtbank

Een **paklijst** is een aanvulling op de factuur en geeft een overzicht van de goederen met de inhoud per verpakking. Zodra de goederen over meerdere verpakkingseenheden verdeeld zijn, is het (voor de controle door de afnemer) noodzakelijk, de inhoud per verpakking te specificeren. Dit is met name van belang om de afnemer de mogelijkheid te geven de goederen te controleren indien zij over meerdere verpakkingseenheden zijn verdeeld.

Welke gegevens komen voor op een paklijst ?

De paklijst bevat :

- Naam van de leverancier
- Naam van de afnemer
- Verwijzing naar de factuur

Per verpakkingseenheid :

- Exacte specificatie van de inhoud
- Bruto- en nettogewicht
- Afmetingen
- Merken
- Nummering van de colli
- Ter afsluiting : totalen van afmetingen en gewichten

2.7. Transportdocumenten

Transportdocumenten worden opgesteld volgens internationale conventies. Zij bepalen de verantwoordelijkheid van de transporteurs. De transporteur kan immers niet voor elke schade aansprakelijk gesteld worden. Vandaar het belang voor de importeur of exporteur om zich afdoende te verzekeren voor die gevallen waar de aansprakelijkheid van de vervoerder niet telt of niet verzekerd is.

De belangrijkste transportdocumenten :

- Het document dat gebruikt wordt bij vervoer over de weg, heet CMR : Convention internationale de transport de Marchandises par Route.
- Bij spoorwegvervoer wordt dan weer een CIM-document (Convention Internationale pour le transport de Marchandises par chemin de fer) gebruikt.
- Luchtvervoer vereist een airway bill.

- Tenslotte is er nog een bill of lading – ook connossement genoemd – voor het zeevervoer. Het connossement geldt als bezitstitel van de goederen : wie dit document in handen heeft, kan de goederen bekomen.

2.8. Douaneregelingen

Wanneer u goederen invoert in het douanegebied van de Europese Gemeenschap zijn verschillende douaneregelingen mogelijk. Concreet kunnen de in te voeren goederen onder één van de volgende douaneregelingen worden geplaatst :

- in het vrij verkeer brengen / in verbruikstelling
- plaatsing onder een regeling van douanevervoer
- opslag in een douane-entrepot
- plaatsing onder een economische douaneregeling
- plaatsing onder de regeling tijdelijke invoer (“T1-regeling”)
- wederinvoer in de EG na (tijdelijke) uitvoer
- invoer onder een vrijstellingsregeling (o.a. actieve veredeling)

Het “in vrij verkeer brengen” van goederen betekent dat u bij het invoeren van niet-communautaire goederen (of T1-goederen) in het EG-douanegebied de “rechten bij invoer” betaald hebt. “Rechten bij invoer” zijn onder andere de douanerechten of invoerrechten en heffingen van gelijke werking (variabele rechten, anti-dumpingrechten, ...).

Normaal gezien zijn goederen die in de Gemeenschap worden ingevoerd nog niet “in het vrij verkeer gebracht” of m.a.w. zijn het nog altijd T1-goederen. Wanneer eenmaal de “rechten bij invoer” betaald zijn, dan zijn het “goederen in vrij verkeer”, of spreekt men ook nog van communautaire goederen of T2-goederen. T2-goederen kunnen zonder douaneformaliteiten in de Europese Gemeenschap verstuurd worden.

Naast “in vrij verkeer brengen” spreekt men ook van “in verbruik stellen”. “In verbruik stellen” betekent dat u naast het in het vrij verkeer brengen van de goederen ook de verschuldigde BTW (en eventueel accijnzen) van het betrokken land hebt betaald.

Indien de goederen (meestal gaat het over niet-communautaire of T1-goederen) aan een buitengrens van de Europese Unie komen, kunnen de goederen met een T1-document of

een TIR-carnet vanuit het kantoor aan de buitengrens naar een Belgisch douanekantoor gebracht worden. Bij het Belgische douanekantoor worden de goederen "in verbruik gesteld". Voor de eigenlijke inklaring (aan de buitengrens van de EU) wordt meestal gebruik gemaakt van de tussenkomst van een douane-expediteur of douaneagentschap. De douane-expediteur zorgt tevens voor de betaling (ten voorlopige titel) van de douanerechten (indien die vereist zijn) en de betaling van de verschuldigde BTW.

De BTW kan nadien gerecupereerd worden via de BTW-aangifte. (Zie hoofdstuk 4)

3. Transport, logistiek en verzekering - incoterms

Wat betreft specifieke kosten die verbonden zijn met het eigenlijke transport kan u het best contact opnemen met een transporteur of expediteur (Gouden Gids, Internet...), aangezien de kosten voornamelijk afhankelijk zijn van het vervoerstype dat u kiest (zee - container, weg of spoor) en logischerwijze ook afhankelijk zijn van het land van vertrek.

Om de verantwoordelijkheden voor beide partijen m.b.t. tot het uitvoer/invoerprocedures duidelijk vast te leggen, verdient het aanbeveling om gebruik te maken van Incoterms. De Incoterms zijn internationale overeenkomsten die werden opgesteld door de Internationale Kamer van Koophandel (IKK), waarbij de laatste editie dateert van 2000. Zij worden gebruikt op vrijwillige basis en bepalen precies :

- wie van de partijen (koper – verkoper) zorgt voor het transport,
- wie zorgt voor de formaliteiten,
- wie draagt het risico
- wie staat in voor het eventueel aangaan van de verzekering.

Het is dus aan te bevelen om van de Incoterms gebruik te maken omdat zij in geval van een geschil het vinden van een oplossing bevorderen.

De Incoterms worden onderverdeeld in 4 klassen, met name :

- de E-klasse (zoals EXW) :

vb. : **EXW** : Ex Works of vanaf fabriek: de verkoper stelt de waar ter beschikking van de koper in zijn bedrijfspand.

- de F-klasse (FAS, FOB, ...):

vb. : **FOB** plaats van bestemming (vb. FOB Antwerpen): Free on Board of vrij aan boord : de verkoper is verplicht de koopwaar te leveren in de aangeduide plaats, dit aan boord van het door de koper genoemd schip.

- de C-klasse (CFR, CIF, CIP,...):

vb. : **C.I.F** plaats van bestemming (vb. CIF Johannesburg) : Cost, Insurance and Freight (d.i. enkel voor zeevracht van toepassing) : de verkoper staat in voor alle kosten tot de plaats van bestemming en de verkoper sluit, in naam van de koper, een verzekeringspolis af voor de goederen.

- de D-klasse (DAF, DDU, DDP,...):

vb. : **DDP** : Delivered Duty Paid : franco geleverd op de overeengekomen plaats van bestemming, inclusief de betaling van alle rechten (invoerrechten, ...).

DDU : Delivered Duty Unpaid: franco geleverd op de overeengekomen plaats van bestemming, zonder betaling van alle rechten (invoerrechten, ...).

Dit is een heel beknopt en onvolledig overzicht van de Incoterms en hun respectievelijke inhoud, mede doordat er nog gebruiken en gewoonten zijn per bestemming (vb. FOB Antwerpen is niet volledig identiek aan FOB Rotterdam – vooral expediteurs binnen die haven kunnen u hieromtrent informeren). Indien u hierover meer wilt weten, dan kunt u de desbetreffende brochure van de Internationale Kamer van Koophandel te Parijs aanschaffen – website: <http://www.iccwbo.org/> .

4. BTW-regeling - BTW-aangifte - Intrastat

De BTW die verschuldigd is op de goederen moet betaald worden bij de inklaring van de goederen. In de meeste gevallen zal het echter de douane-expediteur zijn die instaat voor de praktische afhandeling en het voorschieten van de BTW.

De BTW op invoer van goederen is echter aftrekbaar en kan gerecupereerd worden via de BTW-aangifte :

* voor de invoer van goederen van buiten de E.U. moeten volgende vakken van de BTW-aangifte ingevuld worden :

* Indien u over de BTW-vergunning beschikt waarbij u mag invoeren onder het systeem

van verlegging van de heffing (zie #) :

vak 57 : het verschuldigde BTW-bedrag

vak 59 : het aftrekbare BTW-bedrag

vak 81 of 82 of 83 : de maatstaf van heffing

Het bedrag van vak 81 t.e.m. 83 wordt verder uitgesplitst over de vakken 84 t.e.m.88:

vak 85 : het bedrag van eventuele creditnota's

vak 88 : de maatstaf van heffing (rekening houdend met de creditnota's)

* Indien u niet over deze vergunning beschikt, dan vult u in :

vak 59 : het aftrekbare BTW-bedrag (zoals vermeld wordt dit meestal voorgeschoten door de douane-expediteur)

vak 81 of 82 of 83 : de maatstaf van heffing (er is geen verdere uitsplitsing)

(#) Een vergunning waarbij u kan invoeren met het systeem van verlegging van heffing is nuttig indien u telkens van de overheid BTW moet terugvorderen of concreet indien bij (bijna) iedere aangifte het aftrekbare BTW-bedrag veel hoger is dan het verschuldigd BTW-bedrag. De vergunning is aan te vragen bij de centrale BTW-administratie, dienst invoer, te Brussel

Koning Albert II laan 33 (NORTH GALAXY)

1030 SCHAARBEEK

Tel: 02/336 26 60

* Voor accijnsproducten gelden uiteraard een aantal extra voorwaarden. Veel zal afhangen van het feit of u regelmatig accijnsproducten importeert.

* Voor de volledigheid vermelden wij u ook de BTW verplichtingen voor wat betreft de intracommunautaire handelingen (intracommunautaire verwerving) :

Voor het aankopen of verwerven van goederen die afkomstig zijn van binnen de E.U. (een intracommunautaire verwerving) vult u de volgende vakken in :

vak 55 : het verschuldigde BTW-bedrag

vak 59 : het aftrekbare BTW-bedrag

vak 81 of 82 of 83 : de maatstaf van heffing (dit is het bedrag waarop de verschuldigde BTW berekend wordt)

Het bedrag van vak 81 t.e.m. 83 wordt verder uitgesplitst over de vakken 84 t.e.m. 88:

vak 84 : het bedrag van eventuele creditnota's

vak 86 : de maatstaf van heffing (rekening houdend met de creditnota's)

(ter info: het bedrag van vak 55 is maximaal 20,5% van het bedrag van vak 86 + vak 84)

Daarnaast dient u bij de BTW-aangifte tevens een intracommunautaire opgave bij te voegen, waarin melding wordt gemaakt van alle leveringen en aankopen binnen de E.U. aan andere belastingsplichtingen (die beschikken over een BTW-nummer). De communautaire opgave wordt tevens aangeduid in de BTW-aangifte in vak VII.

Ter aanvulling, voor wat betreft het intracommunautaire verkeer moet u tevens rekening houden met het feit dat, indien u per jaar meer dan 250.000 € aan goederen verstuurt of ontvangt uit andere E.U.-lidstaten, u maandelijks een INTRASTAT aangifte moet doen bij de Belgische Intrastat dienst; dit kan ook on-line. U vindt alle informatie op www.intrastat.be.

5. Productvereisten en veiligheidsvoorschriften

Indien u een product op de markt brengt in Europa dient u er rekening mee te houden dat u er voor dient te zorgen dat deze voldoen aan de technische normen die gelden in de EU en België. U bent hiervoor verantwoordelijk als zou u de producent zijn. Het is dus bijzonder

5.1. Technische harmonisatie en CE

Hoewel er nog nationale normen en technische voorschriften bestaan, wordt het normalisatiebeleid binnen de EU steeds meer gemeenschappelijke. Verschillen in technische normen en voorschriften werkten traditioneel marktversnipperend; vandaar dat de EU al decennia lang tracht hierin meer eenheid te brengen. Oorspronkelijk gebeurde dit door het uitvaardigen van Europese normen (dit zijn de zogenaamde normen volgens het oude systeem). Onder meer cosmetische producten, motorvoertuigen en farmaceutische producten vallen onder deze aanpak.

Vanaf 1985 werd dan de "nieuwe aanpak" ingevoerd. Dat betekent dat op Europees niveau geen uitgebreide technische voorschriften worden uitgewerkt, maar enkel de basisveiligheidsvereisten worden neergelegd. De producent of invoerder dient (in de meeste gevallen) enkel aan te tonen dat zijn product voldoet aan die basisvereisten. Hij kan natuurlijk ook gebruik maken van de technische normen die door de Europese en nationale normalisatie-instellingen worden uitgewerkt. De CE markering die op het product wordt

aangebracht symboliseert dat het product behoort onder de nieuwe aanpak en voldoet aan de basisvereisten. De "nieuwe aanpak" richtlijnen gelden telkens voor een "cluster", een productgroep, bijvoorbeeld speelgoed, machines, drukvaten, bouwproducten.... Indien een productgroep onder de nieuwe aanpak valt dan MOETEN ze de CE markering dragen; indien het product hier niet onder valt dan MAG het onder GEEN beding de CE-markering dragen. Meer info over de nieuwe aanpak en CE markering vindt u op <http://www.newapproach.org/>

Dus dat betekent dat er, op Europees niveau, specifieke verplichtingen van technische/ veiligheidsaard zijn op twee manieren:

- via de Europese normen van voor 1985
- of via de Nieuwe Aanpakrichtlijnen.

(zie ondermeer <http://europa.eu.int/scadplus/leg/nl/s06011.htm> voor een overzicht en bespreking)

Wat betreft eventuele vrijwillige normen die kunnen toepasselijk zijn op uw product verwijzen we u naar het Belgisch Instituut voor Normalisatie (<http://www.bin.be/NL/>). U vindt er catalogi van beschikbare normen en kunt die ook telefonisch of online bestellen.

5.2. Algemene productveiligheid

Indien een product niet valt onder één van de hoger vermelde categorieën en het bestemd is voor de eindverbruiker zal het vallen onder de voorschriften "algemene productveiligheid" geregeld door de Europese richtlijn 2001/85, omgezet door de Belgische wet van 18/02/2002, gepubliceerd in het Staatsblad van 06/02/2003. Een korte beschrijving van de inhoud van deze richtlijn is te vinden op <http://europa.eu.int/scadplus/leg/nl/vb/l21253.htm>

Uw verplichtingen onder de Belgische wet vindt u goed beschreven in deze publicatie:

http://mineco.fgov.be/protection_consumer/consumentenveiligheid/files/01-Wet94_versie2003_nl.pdf

Kort gezegd komt het er op neer dat u als importeur in de Unie en distributeur de verantwoordelijkheid draagt om in te staan voor het verzekeren van de veiligheid van uw product en het informeren van de consument hieraangaande.

Die verplichting houdt in:

- de consument informeren zodat hij zich kan vergewissen van de risico's van het product
- zich op de hoogte houden zodat hij weet heeft van mogelijke problemen met het product

- passende acties nemen om mogelijke problemen te voorkomen

Het is ook zo dat het in België verplicht is om op elk product duidelijk naam en adres van de producent of, bij import, de importeur op het product te vermelden.

Voor meer informatie:

Chris VAN DER CRUYSSSEN

FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid

Afdeling Veiligheid

Dienst Productveiligheid

Koning Albert II-laan 16

1000 Brussel

E-mail: Chris.Vandercruyssen@mineco.fgov.be

Tel.: 02/277.83.11

Fax: 02/277.54.39

5.3. Import van voedingsmiddelen

Iedereen die in België voeding produceert of op de markt brengt dient hiervoor over een erkenning en registratie te beschikken. FAVV, het Federale Voedselagentschap, is hierin de controlerende instantie. Sinds begin dit jaar is één en ander gewijzigd in de procedures voor de aanvraag en erkenning; u vindt meer informatie en de modeldocumenten op <http://www.afsca2006.be/registration/nl/index.asp>

5.4. Diverse bijkomende voorschriften:

Voor heel wat producten – bijvoorbeeld voor producten in de land- en tuinbouw, voor voeding en diervoeding, voor textielproducten, ... zijn er bijkomende voorschriften, zowel op gebied van dier- of volksgezondheid als voor etikettering en aanduidingen. U dient dit steeds zorgvuldig te onderzoeken. Een goed uitgangspunt is de expanding exports database van het Directoraat Handel van de Europese Commissie <http://export-help.cec.eu.int/>. Deze database geeft een overzicht van de formaliteiten bij import in de Unie, en dit vanuit het

standpunt van de niet-Europese Exporteur. U vindt er zowel de Europese formaliteiten als die per land opgesplitst.

6. Contracten

Een sluitend contract is bijzonder belangrijk bij elke internationale transactie. Het is daarom steeds aan te raden contracten te laten nalezen door een gespecialiseerd jurist, eventueel zelfs een specialist voor het betrokken land.

Belangrijke elementen in een contract :

- wie zijn de contractpartijen en wat zijn hun respectievelijke rechten en plichten
- omschrijving van de prestatie met leverings-, facturatie- en betalingsgegevens (cfr. incoterms)
- voor welke rechtbank en volgens welk recht worden geschillen beslecht

Een goed contract legt op een precieze en heldere manier de afspraken tussen de partijen vast. Hierdoor worden latere misverstanden, wrijvingen of juridische procedures veelal voorkomen. Voor de onderneming die wil starten met export, is het van belang om bij het opstellen van een contract nog een aantal bijkomende aspecten te overwegen :

- Het contract inzake internationale koop zal beïnvloed worden door zowel nationaal als internationaal recht. De contractbepalingen mogen immers niet afwijken van het bestaande 'dwingend recht' en zullen geïnterpreteerd of aangevuld worden door het toepasselijke 'aanvullend recht'.
- Bij het opstellen van een contract kan men zich baseren op bestaande modelcontracten. Het is echter van essentieel belang dat elk contract aangepast wordt in functie van de concrete situatie die telkens anders is.
- De contractonderhandelingen vormen het geschikte moment om onderwerpen die in de commerciële fase niet aan bod kwamen duidelijk af te spreken. Dit kan het vertrouwen en de loyaleit tussen de partijen nog versterken.
- Het contract kan ook dienen als bewijs voor de bank in het kader van een kredietaanvraag.
- In een internationaal koopcontract is het sterk aan te raden om gebruik te maken van de Incoterms (zie hoger)
- In sommige gevallen zal de factuur als enige contractuele document fungeren. Zie ook het punt rond de exportfactuur.

7. De meest voorkomende betalingsmodaliteiten

Het betalingsrisico is een gevreesd probleem voor elke exporteur. Toch draagt ook de importeur bepaalde risico's en is het ook voor hem belangrijk dat voor een betalingsmiddel gekozen wordt dat beide partijen optimaal beschermd

7.1 Overschrijving

Een eenvoudige overschrijving biedt de verkoper weinig bescherming; dit betalingsmiddel zal dan ook slechts gebruikelijk zijn indien tussen beide partijen een vertrouwensrelatie bestaat. Indien voorafbetaling geëist wordt is deze betalingsvorm uiteraard gebruikelijker. Het risico ligt dan echter volledig bij de importeur.

7.2 Incasso-cheque

De cheque is een vrij goedkope betalingswijze, die echter minder en minder gebruikelijk is.

7.3 Financieel incasso

Bij financieel incasso zal de exporteur een wissels ter acceptatie en/of betaling of orderbriefjes ter betaling aan de importeur aanbieden via de bank. Accepteert de importeur, dan dient hij op de vervaldag te betalen.

De exporteur kan de geaccepteerde wissel verdisconteren bij de bank, waardoor hijzelf onmiddellijk betaald wordt, maar door het systeem van de wissel betalingsuitstel verleent aan de buitenlandse importeur.

De exporteur draagt het commercieel en politiek risico. Hij wordt echter juridisch beschermd door de wetgeving op de wisselbrief. Deze wetgeving kan wel sterk verschillen van land tot land. Om meer zekerheid te bekomen kan de exporteur eisen dat een derde partij de wissel garandeert via aval (=handtekening op de wissel van de derde partij) of via een afzonderlijke garantiebrief.

7.4 Documentair Incasso

Deze techniek verloopt volgens het financieel incasso, met dit verschil dat de bank bepaalde documenten aan de importeur zal afgeven tegen betaling of acceptatie van de wissel. Meestal zullen de documenten voorzien zijn van een connossement. De importeur krijgt het connossement pas in handen indien hij de wissel betaald of geaccepteerd heeft. Bij deze betalingsvorm is het dus nog steeds mogelijk dat de importeur de goederen (na hun aankomst) weigert en dus niet betaalt.

7.5 Het (onherroepelijk) Documentair Krediet

Bij deze betalingsvorm zijn ten minste 3 partijen betrokken : de opdrachtgever (importeur), de kredietopenende bank en de begunstigde (exporteur).

Door het afsluiten van een (onherroepelijk) documentair krediet verbindt de bank zich er onherroepelijk toe om de exporteur te betalen (of van hem een wissel te accepteren) mits deze bepaalde documenten kan voorleggen die vooraf beschreven zijn in de overeenkomst van het documentair krediet. Deze documenten kunnen o.a. een handelsfactuur, een transportdocument, een verzekeringsdocument of een controlecertificaat bevatten. Op die manier krijgt de importeur zekerheid omtrent de geleverde goederen en is de exporteur zeker van betaling tegen voorlegging van conforme documenten.

Belangrijk is dat het documentair krediet, als contract tussen de cliënt-opdrachtgever en de kredietopenende bank volledig onafhankelijk staat van het onderliggend commercieel contract. Zelfs al vermoed de importeur dat de goederen niet conform zijn of dat er fraude gepleegd is, dan nog kan de bank de exporteur betalen bij voorlegging van conforme documenten. De tijdige inschakeling van een gerechtsdeurwaarder of een vonnis in kortgeding kunnen hier voor de importeur uitkomst bieden.

Het documentair krediet vereist soms de tussenkomst van een derde bank, meestal gevestigd in het land van de begunstigde. Deze bank kan dan als adviserende bank de haar aangeboden documenten controleren zonder verplichting tot betaling of acceptatie. Als confirmerende bank kan zij zich, bovenop de verbintenis van de kredietopenende bank, onherroepelijk verbinden tot betaling of acceptatie bij voorlegging van conforme documenten

Voor verdere informatie aangaande betalingstechnieken went u zich best tot uw bank.

Voor verdere vragen en inlichtingen omtrent de internationale activiteiten (import, export e.d.) van uw bedrijf, kan u steeds bij ons terecht.

UNIZO-Internationaal
Lange Steenstraat 10
8500 Kortrijk

tel.: 056/26 44 88
fax.: 056/26 44 89

unizo.internationaal@unizo.be
<http://www.unizo.be/internationaal>